

บทที่ 1

บทนำ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในค่านักกิจกรรมนิสิต ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่นิสิตได้รับในมหาวิทยาลัย

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาไม่ว่าจะเป็นสมัยใดหรือระดับใดก็ตาม ย่อมจัดขึ้นเพื่อสนองความต้องการของสังคมและบุคคล ดังนั้น สถาบันการศึกษาทุกแห่งจะมีจุดมุ่งหมายหรือปณิธานเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษาของตน ปณิธานของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ จะมีส่วนสำคัญคล้ายกัน จะแตกต่างกันก็แต่ในส่วนองรายละเอียดเท่านั้น

จุดมุ่งหมายสำคัญของการศึกษาระดับอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัย คือ การศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับวิทยาการสาขาต่าง ๆ อบรมฝึกฝนค่านิยมวิชาชีพ และการร่วมกิจกรรม ซึ่งผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์เป็นผลให้เกิดความเชื่อ ทัศนคติและค่านิยม¹

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาแห่งหนึ่งได้ตั้งปณิธานไว้ว่า จะให้มีการบุกเบิก แสวงหา ทำนุบำรุง ถ่ายทอดความรู้และเสริมสร้างคุณธรรม ให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัย เป็นผู้ที่ยึดพร้อมด้วยสติและปัญญา² เพื่อให้บรรลุปณิธานนี้ การศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงประกอบด้วย การแสวงหาความรู้เพื่อความเจริญของบุคคลและสังคม อันได้แก่ความรู้รอบและความเชี่ยวชาญในสรรพวิทยาการที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินชีวิต นอกจากนี้ยังประกอบด้วย การร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมนิสิตซึ่งเป็นการที่นิสิตร่วมกันดำเนินกิจกรรม อาจเป็นการบันเทิงกีฬา

¹P.E. Breer and E.A. Locke, Task Experience as a Source of Attitudes (Homewood, Ill.: Dorsey, 1965).

²จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักงานเลขาธิการ แผนกประชาสัมพันธ์, พระเกียรติ 2516 : คำแนะนำการศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2516

หรือการแสวงหาความรู้และประสบการณ์ทางค่านิเทศเพิ่มเติมออกไปจากที่ได้รับตามหลักสูตรการสอน

เนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยตระหนักในคุณค่าของกิจกรรมนิสิต จึงยึดมั่นในปณิธานที่จะจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศต่าง ๆ เพื่อให้ นิสิตได้มีพัฒนาการอันสมบูรณ์ ทั้งด้านสติปัญญา พลานามัย จิตใจ และสังคม เพื่อปลูกฝังให้นิสิตมีทัศนคติที่ดี มีน้ำใจ และความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีโอกาสที่จะแสดงความสามารถและปฏิบัติงานที่มีประโยชน์ ตามความสนใจและความถนัดของตน นอกจากนี้มหาวิทยาลัยยังเชื่อว่า ระเบียบวินัยจะช่วยให้สังคมของนิสิตมีความสงบเรียบร้อย จึงส่งเสริมให้นิสิตมีวุฒิภาวะและ เกิดระเบียบวินัยในตนเอง เรียนรู้วิธีทำงาน และการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นอีกทั้ง เคารพต่อศักดิ์ และสิทธิอันเสมอภาคกัน³

ด้วยเหตุนี้เอง ตามระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช 2510 แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ 2 พุทธศักราช 2516 จึงได้มอบหมายให้สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นศูนย์กลางการดำเนินงานกิจกรรมนิสิตทั้งหมด โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ส่งเสริมความสามัคคี ความเข้าใจ และแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างนิสิต
2. ฝึกฝนให้นิสิตรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร ซึ่งไม่ขัดกับการ

ศึกษาตามหลักสูตรของมหาวิทยาลัย

3. ฝึกฝนให้นิสิตมีความรับผิดชอบในหน้าที่และในการปกครองตนเอง⁴

สโมสรนิสิตนี้ ดำเนินการโดยคณะกรรมการสโมสรซึ่งเป็นนิสิตที่ได้รับการเลือกตั้งขึ้นมา ประกอบด้วยกรรมการบริหาร กรรมการดำเนินงาน และกรรมการชมรมต่าง ๆ

³ เรื่องเดียวกัน, หน้า 70.

⁴ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ระเบียบจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่าด้วย สโมสรนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พุทธศักราช 2510 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2516 (พระนคร : 2516), หน้า 2.

ทั้งนี้ อยู่ภายใต้ความควบคุมและคำแนะนำของรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต และผู้ทำหน้าที่ช่วยรองอธิการบดีฝ่ายกิจการนิสิต⁵

นโยบายในการดำเนินงานของสโมสรนิสิตจะสอดคล้องกับนโยบายที่ผู้ได้รับการเลือกตั้งได้แถลงไว้ในการหาเสียงเลือกตั้ง⁶ นอกจากนี้ทางมหาวิทยาลัยยังได้กำหนดนโยบายในการดำเนินกิจกรรมนิสิตไว้ในหนังสือพระเกี้ยว ซึ่งเป็นหนังสือที่ออกประจำปี เพื่อแนะนำการศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทั้งนี้

1. ให้จัดกิจกรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมปณิธานของมหาวิทยาลัย ซึ่งไม่ขัดแย้งต่องานวิชาการ วินัย และกฎหมายบ้านเมือง
2. ให้นิสิตทุกคนเข้าเป็นสมาชิกองค์การนิสิต ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมของชมรมต่าง ๆ ให้เป็นไปตามความสมัครใจ
3. การบริหารกิจการต่าง ๆ ให้เป็นไปตามวิถีทางแห่งประชาธิปไตย มุ่งส่งเสริมสามัคคีธรรมในการอยู่ร่วมกันเป็นสังคม และร่วมมือกันประกอบกิจการอันเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยมีมาตรการในการควบคุมตนเอง ตรวจสอบ และประเมินผลเป็นประจำ
4. สนับสนุนความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อให้ นิสิตมีพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจ
5. ส่งเสริมการดำเนินงานตามหลักประหัยค ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม
6. สนับสนุนให้คณาจารย์เข้าร่วมในกลุ่มกิจกรรม โดยรับเป็นที่ปรึกษาและสมาชิกสมทบ⁷

⁵จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักงานเลขาธิการ แผนกประชาสัมพันธ์, เรื่อง เกม, หน้า 79.

⁶จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เรื่อง เกม, หน้า 4.

⁷จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, สำนักงานเลขาธิการ แผนกประชาสัมพันธ์, เรื่อง เกม, หน้า 71-2.

คณะกรรมการบริหารงานสโมสรนิสิตอันประกอบด้วย นายกลสโมสร อุปนายกฝ่าย
 กิจการภายใน อุปนายกฝ่ายกิจการภายนอก เลขาธิการ เภรวัฏฎิก ประธานเชียร์
 ผู้แทนนิสิตจากคณะต่าง ๆ และแผนกอิสระ แห่งละ 1 คน และนายกนิสิตหญิงนั้นมีหน้าที่
 วางแผนงาน พิจารณาและดำเนินการทั่ว ๆ ไปซึ่งเป็นงานส่วนรวมของสโมสร เมื่อมี
 เรื่องจะต้องพิจารณาเกี่ยวกับกิจกรรมของชมรมก็จะติดต่อกับชมรมนั้น ๆ เพื่อพิจารณา
 ดำเนินงานร่วมกัน หรือมอบหมายให้ชมรมดำเนินการแทน นายกลสโมสรมีหน้าที่ควบคุมและ
 ควบคุมการดำเนินงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสโมสร โดยมีอุปนายกเป็นผู้ช่วยเหลือ
 นายกนิสิตหญิงจะเป็นตัวแทนและผู้ดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมของนิสิตหญิง ผู้แทนนิสิตจะ
 เป็นผู้ดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนิสิตภายในคณะที่สังกัด ส่วนประธานเชียร์นั้น จะ
 เป็นผู้สร้างความเข้าใจและความสามัคคีในระหว่างนิสิต และเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการ
 เชียร์ของสโมสรด้วย⁸

กิจกรรมที่อยู่ภายใต้การดำเนินงานของสโมสรนิสิตในรูปแบบต่าง ๆ มี 4 ด้าน
 คือ ด้านวิชาการ เช่นชมรมจิตศึกษา ด้านกีฬา เช่นชมรมบาสเกตบอล ชมรมว่ายน้ำ ฯ
 ด้านพัฒนาสังคม เช่น ชมรมค่ายอาสาพัฒนา และด้านศิลปและวัฒนธรรม เช่น ชมรมดนตรี
 ไทย⁹ เป็นต้น ชมรมเหล่านี้จะจัดกิจกรรมบางอย่างเป็นเอกเทศแก่ตน อาทิเช่น ผลิตเอก
 สสารเผยแพร่ แสดงนิทรรศการ ฯลฯ

กิจกรรมนิสิตที่จัดขึ้นในแต่ละปีการศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ
 ระดับมหาวิทยาลัย จัดโดยสโมสรนิสิตร่วมกับชมรมต่าง ๆ และระดับคณะ กิจกรรมใน
 ระดับมหาวิทยาลัยได้แก่

1. ประเพณีรับน้องใหม่ เป็นการที่นิสิตผู้เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 มาก่อนทำพิธีต้อนรับนิสิตผู้เข้าใหม่ เป็นการรื่นเริงสนุกสนานกัน นิสิตรุ่นพี่จะต้อนรับน้อง

⁸ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, เรื่องเดิม, หน้า 5-6.

⁹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 11-2.

ใหม่ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ใช้สปีดตามใบหน้า หรือใหนองใหม่กระทำกริยาอาการต่าง ๆ เป็นต้น

2. วันกรีฑาห้องใหม่ จัดขึ้นเพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตคณะต่าง ๆ โดยใหนองใหม่แต่ละคณะแข่งกริฑากัน ซึ่งเป็นการคัดเลือกนักกริฑารุ่นใหม่ของมหาวิทยาลัยด้วย
3. วันกีฬากลางแจ้ง เป็นการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ระหว่างคณะ และทุกคณะ จะจัดชวนพาเหรดเข้าร่วมในกิจกรรมนี้ด้วย
4. ฟุตบอลประเพณี เป็นการแข่งขันฟุตบอลประเพณีประจำปี ระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นอกจากการแข่งขันฟุตบอลแล้วยังมีการประกวดประชันกันระหว่างชวนพาเหรดของมหาวิทยาลัยทั้งสองด้วย
5. วันลอยกระทง จัดขึ้นเพื่อรักษาวัฒนธรรมอันคิงามของไทย
6. รักบี้ประเพณี เป็นการเล่นรักบี้เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
7. การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัย เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์กับมหาวิทยาลัยทุกแห่ง
8. การแข่งขันกีฬาระหว่างคณะ เป็นการแข่งขันกีฬาประเภทต่าง ๆ ระหว่างนิสิตทุกคณะในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
9. วันชุมนุมนิสิตหญิง เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อนิสิตหญิง
10. วันทรงคนตรี จัดใหม่ขึ้นในวันที่ 20 กันยายน ของทุกปี เป็นวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอเสด็จมาทรงคนตรีร่วมกับนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับปีการศึกษา 2516 นี้ กิจกรรมนิสิตที่จัดใหม่ขึ้น คือ ประเพณีรับน้องใหม่ วันกรีฑาห้องใหม่ และ วันทรงคนตรี

ส่วนกิจกรรมระดับคณะนั้น คำเนินการโดยคณะกรรมการนิสิตคณะ โดยมีผู้แทนนิสิตเป็นประธาน กรรมการอื่น ๆ ก็มีตำแหน่งเช่นเดียวกับกรรมการสโมสรนิสิต แต่มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานเฉพาะคณะที่สังกัดเท่านั้น การดำเนินงานของกรรมการนิสิตคณะส่วนที่เป็นกิจกรรมของมหาวิทยาลัย จะสอดคล้องกับนโยบายดำเนินงานของสโมสรนิสิต และภายในคณะอาจมีกิจกรรมอื่น ๆ นอกเหนือจากกิจกรรมของมหาวิทยาลัย

ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดแย้งต่อระเบียบของสโมสรนิสิต¹⁰

วัตถุประสงค์อย่างหนึ่งในการจัดกิจกรรมนิสิต คือ เพื่อให้ นิสิตมีความรับผิดชอบในหน้าที่ และในการปกครองตนเอง แต่ตามสภาพที่เป็นอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น นิสิตได้พัฒนาแนวคำขวัญทั้งห้าของมหาวิทยาลัย ไค่แก๋ อาวุโส ระเบียบ ประเพณี สามัคคี และน้ำใจ และกิจกรรมเชียร์กีฬา ซึ่งได้แก่การประชุมเชียร์ การซ่อมเชียร์ รวมทั้งการจัดขบวนพาเหรดขึ้นเป็นระบบปกครองตนเอง ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นว่า เป็นระบบปกครองกันเอง และมีมาตรการในการควบคุมกันเอง¹¹

จากหลักการปกครองที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบัน ปรากฏว่า ทุกคณะได้อธิบายคำขวัญทั้งห้าคุณนโยบาย ความหมายของคำขวัญทั้งห้านี้คือ อาวุโส หมายถึงการที่บุคคลให้ความเคารพนับถือต่อกันโดยกำหนดจากความแตกต่างของ วิทยุณี คุณวุฒิ และชาติวุฒิ

ระเบียบ หมายถึง แนวปฏิบัติเพื่อความเรียบร้อยในสังคม หรือหมู่คณะ

ประเพณี คือ แนวปฏิบัติที่กำหนดไว้และถ่ายทอดสืบต่อกันมา

สามัคคี คือ ความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกัน และ

น้ำใจ หมายถึง การที่บุคคลตั้งใจและดำเนินการโดยสละความสะอาก

สบาย หรือประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม¹² แต่ในทางปฏิบัตินั้น ทุกคณะถือหลัก อาวุโส เป็นสำคัญ คือนิสิตชั้นสูงดูแลนิสิตชั้นรอง ๆ ลงมา นิสิตที่ทำหน้าที่ปกครอง ควบคุม และดูแลนิสิตด้วยกัน ไค่แก๋ ประธานเชียร์ ผู้แทนนิสิต แต่บางคณะจะปกครองโดยสภา-

¹⁰ เรื่องเดียวกัน.

¹¹ ระวี ภาวิไล, "กิจกรรมนิสิตนักศึกษา," จามจรี ฉบับรวมทัศนคติ (พระนคร : หน่วยเผยแพร่ทัศนคติ กลุ่มก้าวหน้าจุฬาฯ, 2516), หน้า 10.

¹² คณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย, "ความหมายของคำขวัญทั้งห้า," เอกสารการสัมมนาอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องการส่งเสริมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2509), หน้า 84-6.

ซีเนียร์ เช่น คณะวิศวกรรมศาสตร์¹³ ทั้งนี้ ตำแหน่งทั้งสามดังกล่าว จะมีอำนาจ และหน้าที่แตกต่างกันไปในแต่ละคณะ

การที่กิจกรรมเชียร์เป็นส่วนหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบการปกครองของนิสิตนั้นสืบเนื่องจากการที่กิจกรรมเชียร์เป็นสิ่งที่รวบรวมคำขวัญทั้งห้าไว้อย่างสมบูรณ์ เพราะการเชียร์เป็นประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา และในการเชียร์ก็ของอาศัยความเป็นระเบียบ ความสามัคคี และความมีน้ำใจ ทั้งนี้การเชียร์หรือการขอมเชียร์จะอยู่ในความดูแลของนิสิตรุ่นพี่ ซึ่งถือว่ามีอาวุโสกว่าน้องใหม่ผู้ทำหน้าที่ร้อง เพลงเชียร์ นอกจากนี้กิจกรรมเชียร์ยังสืบเนื่องมาจากการแข่งขันกันระหว่างคณะในการเชียร์กีฬา ความจำเป็นที่จะต้องให้มีความพร้อมเพรียงในการจัดกองเชียร์ ทำให้ประธานเชียร์และอนุกรรมการเชียร์ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมและดำเนินการเชียร์ ได้รับมอบหมายให้ดูแลและปกครองนิสิตใหม่ ใช้วิธีการบังคับให้นิสิตใหม่ทุกคนต้องขอมเชียร์ และต้องไปร่วมกิจกรรมเชียร์ทุกครั้ง¹⁴

ประธานเชียร์และอนุกรรมการเชียร์ในแต่ละคณะจะกำหนดเวลาของการขอมเชียร์ต่าง ๆ กัน เช่น บางคณะอาจขอมเชียร์ในตอนเที่ยงวัน ส่วนบางคณะอาจขอมเชียร์ตอนเย็นหลังเลิกเรียนแล้ว และบางคณะอาจขอมเชียร์ทุกวันขณะที่บางคณะขอมเชียร์สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง เป็นต้น ระหว่างที่ทำการขอมเชียร์ในห้องประชุมเชียร์ก็จะมีนิสิตรุ่นพี่สอนให้น้องใหม่ร้อง เพลงเชียร์ต่าง ๆ นอกจากนั้น นิสิตรุ่นพี่เหล่านี้ก็จะคอยให้คำแนะนำแก่น้องใหม่เกี่ยวกับกฎ และข้อห้ามต่าง ๆ ของคณะที่ตนสังกัด เช่น การห้ามนิสิตใหม่เดินผ่านตึกบางตึก หรือห้ามนั่งม้าหินบางตัว เป็นต้น นิสิตรุ่นพี่ยังได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบของมหาวิทยาลัย เช่น การแต่งกาย และการวางตัวของนิสิต ตลอดจน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

¹³ คณะกรรมการส่งเสริมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย, "ลักษณะต่าง ๆ ของการปกครองตนเองของนิสิตที่มหาวิทยาลัยควรแก้ไข," เอกสารการสัมมนาอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เรื่องการส่งเสริมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย (พระนคร : อักษรเจริญทัศน์, 2509), หน้า 55.

¹⁴ ระวี ภาวิไล, เรื่องเกม, หน้า 10.

สิทธิและหน้าที่ของนิติใหม่ ในการสอนร้องเพลงเชียร์ หรือการแนะนำระเบียบและกฎ
ข้อห้ามต่าง ๆ นั้น นิติกรผู้ที่จะพูดด้วยเสียงดัง และบางขณะก็จะพูดพร้อมกันหลาย ๆ คน
การประชุมเชียร์แต่ละครั้งถ้านิติใหม่เข้าห้องประชุมช้ากว่าเวลาที่กำหนดไว้ ก็จะได้รับกา
ลงโทษด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ร้องเพลงเดี่ยว วิ่งรอบห้องประชุม วิกพื้น ฯลฯ และ
นิติใหม่จะต้องรักษาระเบียบของห้องประชุมเชียร์ที่ประธานเชียร์และอนุกรรมการเชียร์
กำหนดขึ้นด้วย

ระบบปกครองตนเอง หรือการปกครองที่มีผู้ให้ความเห็นว่าเป็นระบบปกครองกัน
เองนี้ ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์มากมีทั้งผู้ที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย สำหรับผู้ที่เห็นด้วย
ให้ความเห็นว่า คำขวัญทั้งห้ามีประโยชน์สำหรับการดำเนินชีวิตเมื่อจบการศึกษาแล้ว โดยเฉพาะ
เฉพาะ หลักอาวุโสจะช่วยให้การปฏิบัติงานแล้วคล่อง งานทุกชิ้นลุล่วงไปได้โดยเร็ว
เพราะทุกคนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และระบบอาวุโสนี้เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยที่
สุด เนื่องจากคนไทยส่วนใหญ่ยังคงเคารพในระบบอาวุโสทั้งในวงราชการ ธุรกิจ และ
เครือญาติ¹⁵ กิจกรรมเชียร์นั้นเป็นการฝึกให้นิติกรรู้จักอดทน เพื่อที่จะสามารถทนต่อสภาพ
การต่าง ๆ ภายนอกมหาวิทยาลัยได้ ส่วนผู้ที่ไม่เห็นด้วยให้ความเห็นว่า กิจกรรมเชียร์
ทำให้เกิดความหลงงมงายอย่างไรเหตุผล ทำให้แตกความสามัคคีระหว่างคณะ เป็นการทำให้
ลายผู้ที่มีความคิดเห็นเสรี เป็นการพยายามทำให้ทุกคนเหมือนกันหมด และเป็นการทำลาย
เสรีภาพส่วนบุคคล เช่น ไม่ให้กลับบ้านตามปกติ¹⁶ และการใช้หลักอาวุโสปกครองกันเองนั้น
เป็นการไม่เคารพความเป็นตัวเองของนิติ เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาและแสวงหาความรู้
เช่น การห้ามไม่ให้นิติใหม่เข้าห้องเรียน เป็นการกีดกันข่มเหงและไม่เป็นประชาธิปไตย

¹⁵ ประเสริฐ โยชิพิทักษ์, "ระบบซีเนียร์ตีในจุฬาฯ", วิทยารวิจารณ์ฉบับก้าวร้าว
(พระนคร: 2516), หน้า 21.

¹⁶ ระวี ภาวิไล, "รายงานเรื่องกิจกรรมนิสิตนักศึกษา และปัญหาในมหา
วิทยาลัย", จามจุรีฉบับรวมทัศนคติ (พระนคร: หน่วยเผยแพร่ทัศนคติ กลุ่มก้าวหน้าจุฬาฯ,
2516), หน้า 3.

นอกจากนี้ ยัง เป็นการทำลายบุคลิกภาพของบุคคลโดยสิ้นเชิง¹⁷

แม้กิจกรรมเชียร์และระบบค่าขวัญของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจะมีผู้คัดค้านและสนับสนุน ตลอดจนได้รับการวิพากษ์วิจารณ์เพียงไรก็ตาม กิจกรรมนี้สืบทอดกันมาอย่างค้ำประกัน และคงอยู่ตลอดมา

ทฤษฎีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แต่ละปีจะมีผู้ที่สำเร็จประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย สมัครสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก เมื่อบุคคลเหล่านี้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยแล้ว จะได้พบกับสภาพการณ์และสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ซึ่งแตกต่างจากสิ่งแวดล้อมในชั้นมัธยมศึกษา ทั้งด้านเรียนและสังคม

เนื่องจากการเรียนในมหาวิทยาลัย เป็นการ เรียนวิชาชีพหรือวิชา เฉพาะชั้นสูง มหาวิทยาลัยจึงคาดหวังให้นักศึกษามีความรู้รอบ และมีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาการที่ตนศึกษา ดังนั้น นักศึกษาต้องศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง ต้องมีความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งบางครั้งอาจทำให้เกิดความวิตกกังวลและความขัดแย้งขึ้นได้ ทางด้านสังคมนั้น นักศึกษาปีที่หนึ่งจะได้พบกับสังคมใหม่ ๆ และต้องปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมในสังคมนั้น เช่น ต้องเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ผู้ที่ไม่เคยเรียนในโรงเรียนสหศึกษามาก่อน ก็จะต้องปรับตัวเข้ากับเพื่อนต่างเพศ และนักศึกษาต้องมีพฤติกรรมที่เป็นผู้ใหญ่ขึ้นด้วย เพราะสังคมคาดหวังไว้เช่นนั้น¹⁸ สิ่งเหล่านี้ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ นักศึกษามีความเครียด มี

¹⁷ระวี ภาวิไล, "อุปสรรคต่อความเจริญทางวิชาการและแนวทางแก้ไข," จามจุรีฉบับรวมทัศนคติ (พระนคร : หน่วยเผยแพร่ทัศนคติ กลุ่มก้าวหน้าจุฬาฯ, 2516), หน้า 7.

¹⁸Norman T. Bell, Richard W. Burkhardt, and Victor B. Lawhead, Introduction to College Life (Boston: Houghton Mifflin Company, 1966), pp. 3-4.

ความคิดริเริ่ม เป็นตัวของตัวเองยิ่งขึ้น นักศึกษาจะมีความคิดเห็น เกี่ยวกับเพื่อนมนุษย์และศีลธรรมแตกต่างออกไปจากเดิม พร้อมทั้งสนใจที่จะแสวงหาความรู้อย่างแท้จริง¹⁹ ซึ่งจะ
ทำให้นักศึกษามีบุคลิกภาพเปลี่ยนไป

สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยที่มีส่วนทำให้บุคลิกภาพของนักศึกษาเปลี่ยนไป คือ
เนื้อหาของวิชาที่เรียน นักศึกษาจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพไปตามวิชาที่เรียน เช่น ผู้ที่
เรียนวิศวกรรมศาสตร์ จะมีบุคลิกภาพต่างไปจากผู้เรียนวิชาสื่อสารมวลชนและการประชา-
สัมพันธ์ อิทธิพลของเพื่อนก็มีผลให้บุคลิกภาพของนักศึกษาเปลี่ยนไปด้วย นอกจากนี้
วัฒนธรรมของนักศึกษา เช่น การแต่งกาย และบุคลิกภาพของคณะอาจารย์ผู้ทำการสอน ก็จะมี
ผลต่อบุคลิกภาพของนักศึกษาเช่นกัน เพราะถ้านักศึกษาชอบบุคลิกภาพของอาจารย์ท่านใด
ก็จะเลียนแบบบุคลิกภาพของอาจารย์ท่านนั้น²⁰ อาจกล่าวได้ว่า การที่บุคลิกภาพของบุคคล
เปลี่ยนไป เป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่ความสนใจ ทัศนคติ และค่านิยมของบุคคลเปลี่ยนไป²¹

เกรซเซล และ เมย์ฮิว (Dressel and Mayhew, 1954) เซียร์ส และเพื่อน
(Sears, et.al., 1957) ได้ทำการวิจัยนักศึกษามหาวิทยาลัยต่าง ๆ 10 แห่ง โดยให้กลุ่ม
ตัวอย่างตอบแบบสอบถามเมื่อเริ่มเข้าศึกษา และเมื่อจบการศึกษาแล้ว พบว่านักศึกษาจะ
พัฒนาตนเองในด้านความคิดวิจารณ์ (Critical thinking) ความมีใจกว้าง
(Tolerance) ในการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น และการยอมรับการกระทำของผู้อื่น
(Permissiveness)²²

¹⁹Peter Madison, Personality Development in College,
(Reading, Mass.: Addison-Wesley Publishing Company, 1969), p. 122.

²⁰Ibid., pp. 82-3.

²¹Harold Webster, Mervin Freedman and Paul Heist, "Person-
ality Change in College Students," College and Character. Edited by
Nevitt Sanford (New York : John Wiley & Sons Inc., 1964), p. 233.

²²Henry Clay Smith, Personality Adjustment (New York :
McGraw-Hill Book Company Inc., 1961), pp. 401-2.

เชปเลอร์²³ (Shepler, 1970) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและค่านิยมของนิสิตใหม่ในวิทยาลัย โดยวัดบุคลิกภาพของนิสิตใหม่ในวิทยาลัยศิลปศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 200 คน วิธีการที่ใช้ศึกษาคือ ให้นิสิตทำแบบสอบถามบุคลิกภาพออมนิบัส (Omnibus Personality Inventory) ในวันปฐมนิเทศ และเมื่อจบการศึกษาภาคแรกแล้ว นอกจากนั้นยังให้นิสิตทำแบบสอบถามประวัติส่วนตัว (Biographical Data Questionnaire) เพื่อจะไต่ถามภูมิหลังและสิ่งแวดล้อมของนิสิต และแบบวัดการรับรู้การเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะของตน (Self-Perceived Change Scale) ผลการวิจัยพบว่า นิสิตใหม่มีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะและทัศนคติเมื่อจบการศึกษาภาคแรกแล้ว นิสิตรู้สึกว่าคุณเองมีการเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะมากกว่าที่วัดได้จากแบบสอบถาม และยังพบว่า ประสบการณ์ที่ได้รับจากกิจกรรมจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงบุคลิกลักษณะ และทัศนคติมากกว่าประสบการณ์ด้านการเรียน

จากการวิจัยดังกล่าวข้างต้น เป็นการสนับสนุนให้เห็นว่า สิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย หมายถึงระบบการศึกษา ระบบการปกครอง สังคม และกิจกรรมต่าง ๆ เป็นองค์ประกอบที่ทำให้ทัศนคติและบุคลิกภาพของบุคคล เปลี่ยนไปจากเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กิจกรรมนิสิตจะมีส่วนมากกว่าสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ดังนั้น จึงมีการวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตในวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอยู่มาก เพราะเป็นสิ่งที่น่าสนใจ

---

²³Monte Purvis Shepler, "Changes in Attitudes and Values and Selected Factors in the Collegiate Environment Related to Change Among Freshmen Students," Dissertation Abstracts International : The Humanities and Social Sciences, 31 (January, 1971), p. 3303.

คาลิช และ เบิร์ตส์²⁴ (Kalish and Bertes, 1960) ได้สำรวจทัศนคติของนิสิตต่องิจกรรมของมหาวิทยาลัย ณ มหาวิทยาลัยฮาวาย เพื่อค้นหาทัศนคติของนิสิตต่องิจกรรมของมหาวิทยาลัย และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการเป็นผู้นำ และการให้ความร่วมมือในกิจกรรม โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตปริญญาตรีชั้นปีที่หนึ่ง จำนวน 150 คน ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความสัมฤทธิ์ผลและความถนัดทางวิชาการกับการให้ความร่วมมือ และการเป็นผู้นำกิจกรรม แต่พบว่าการมีความรู้และความสนใจในกิจกรรมมีความสัมพันธ์กับการให้ความร่วมมือ การเป็นผู้นำและการมีทัศนคติที่ดีต่องิจกรรม

การวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตในประเทศไทยก็มี อาทิเช่น การวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมนิสิตในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของ อุตีศ ชัมพานนท์²⁵ ซึ่งได้สำรวจทัศนคติของนิสิตใหม่ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่องิจกรรมนิสิตโดยให้นิสิตชั้นปีที่หนึ่งทั้งภาคปกติและภาคสมทบ จำนวน 235 คน ตอบแบบสอบถาม พบว่านิสิตชายและหญิงภาคปกติร้อยละ 76 และ 88 ภาคสมทบ ร้อยละ 75 และ 80 มีทัศนคติสอดคล้องกันว่า ไม่ควรเลิกการเชียร์และการประชุมเชียร์ ทางด้านทัศนคติที่มีต่อการปกครองนิสิตนั้น ปรากฏว่า นิสิตชายและหญิง ภาคปกติร้อยละ 96 และ 92 ภาคสมทบร้อยละ 100 และ 89 มีความเห็นว่า นิสิตรุ่นพี่ควรทำตัวเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นิสิตรุ่นน้อง เพื่อที่นิสิตรุ่นน้องจะได้ศรัทธาในนิสิตรุ่นพี่และเชื่อฟังคำแนะนำ และนิสิตภาคปกติชาย-หญิง ร้อยละ 61 และ 65 ภาคสมทบร้อยละ 88 และ 71 ไม่เห็นด้วยที่นิสิตมีอำนาจลงโทษกันเอง ส่วนด้านความเข้าใจ

²⁴ R.A. Kalish and O.J. Bertes, "A Survey of Student Attitudes toward Campus Activities at the University of Hawaii," The Personal and Guidance Journal, 34 (1960), 292-9.

²⁵ อุตีศ ชัมพานนท์, "การสำรวจทัศนคติของนิสิตใหม่ (หลักสูตร 4 ปี) ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่องิจกรรมนิสิต" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509)

ความหมายของคำขวัญทั้งห้าของมหาวิทยาลัยนั้น พบว่านิสิตภาคปกติชายหญิง ร้อยละ 31 เท่ากัน ภาคสมทบร้อยละ 25 และ 48 มีความเห็นว่า นิสิตใหม่ทุกคนเข้าใจความหมายของคำขวัญดีแล้ว

อัจฉรา วิวัฒนานนท์²⁶ (2510) ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการปกครองนิสิต และกิจกรรมนิสิต โดยให้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นอาจารย์ 100 คน และนิสิตคณะต่าง ๆ 7 คณะ จำนวน 700 คน ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับการปกครองและกิจกรรมนิสิต ผลปรากฏว่า อาจารย์และนิสิตหญิงไม่เห็นด้วยกับความสำคัญ และอำนาจหน้าที่ของประธานเชียร์ แต่นิสิตชายและหญิงเห็นด้วยกับวิธีการที่ประธานเชียร์ใช้ปกครองน้องใหม่ นิสิตต้องการที่จะปกครองกันเอง และนิสิตควรยึดถือคำขวัญทั้งห้าเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกันในมหาวิทยาลัย แต่เท่าที่ผ่านมาในทางปฏิบัติ นิสิตยังไม่รู้จักนำหลักคำขวัญทั้งห้ามาใช้ในทางที่เหมาะสม ในเรื่องนี้ปรากฏว่าความคิดเห็นของอาจารย์ไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของนิสิตชายหญิง นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตทั้งชายและหญิงเห็นด้วยที่ว่า การรับน้องใหม่เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้น้องใหม่เห็นถึงความสำคัญของคำขวัญทั้งห้า แต่ควรปรับปรุงวิธีการที่ใช้ในการต้อนรับน้องใหม่

จากการศึกษาของ อุทิศ และ อัจฉรา จะเห็นได้ว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ยังประสงค์ที่จะให้กิจกรรมเชียร์ การปกครองกันเอง และการรับน้องใหม่ดำเนินต่อไป เพียงแต่ให้มีการปรับปรุงแก้ไขกิจกรรมบางอย่างเท่านั้น เช่น วิธีการรับน้องใหม่เป็นต้น และนิสิตเห็นควรที่จะยึดถือคำขวัญทั้งห้าเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตในมหาวิทยาลัย

ทว่า เหตุที่ผู้วิจัยมีความสนใจในเรื่องกิจกรรมนิสิตดังกล่าวมาแล้ว และเมื่อพิจารณาพบว่ายังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาถึง เรื่องการ เปลี่ยนทัศนคติของนิสิตที่มีต่อกิจกรรม จึงคิดว่าน่าจะลองศึกษาว่า ภายหลังจากการได้รวมกิจกรรมแล้ว นิสิตจะเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อ

²⁶ อัจฉรา วิวัฒนานนท์, "การวิเคราะห์ความคิดเห็นของอาจารย์และนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เกี่ยวกับการปกครองนิสิตและกิจกรรมนิสิต" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา, 2510)

กิจกรรมหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยคิดว่า ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่การปรับปรุง การดำเนินกิจกรรมนิสิตให้เหมาะสม และมีประสิทธิภาพต่อไป

ทัศนคติ (Attitude) เป็นคำที่ใช้กันแพร่หลายในวิชาจิตวิทยาสังคม จนกระทั่ง มีนักจิตวิทยาบางท่านกล่าวว่า การศึกษาทัศนคติเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการศึกษาวิชาจิตวิทยา สังคม²⁷ ได้มีผู้ให้คำจำกัดความของทัศนคติไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

อัลลพอร์ต²⁸ (Allport, 1935) ให้คำจำกัดความไว้ว่า ทัศนคติเป็นสภาพ ความพร้อมของจิตใจและประสาท ซึ่งเกิดจากการได้รับประสบการณ์ และมีผลต่อการตอบสนองของบุคคลต่อสรรพสิ่งต่าง ๆ และสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลนั้น

แคมป์เบลล์²⁹ (Campbell) ได้ให้คำจำกัดความของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติ ทางสังคมของบุคคล เป็นการตอบสนองอย่างสม่ำเสมอต่อบุคคล สัตว์ ความคิด สภาพการณ์ ฯ

นิวคอมบ³⁰ (Newcomb) กล่าวว่า ทัศนคติขึ้นอยู่กับลักษณะของสิ่งแวดล้อมที่ บุคคลได้รับ และจะแสดงออกทางพฤติกรรมได้ 2 ลักษณะ คือ ทัศนคติเชิงนิมจน (Positive attitude) หรือทัศนคติในทางบวก แสดงออกให้ลักษณะพึงพอใจหรือเห็น ค่าย และทัศนคติเชิงนิเสธ (Negative attitude) หรือทัศนคติในทางลบ แสดงออกใน ลักษณะไม่พึงพอใจ หรือไม่เห็นด้วย

²⁷David Krech and Richard S. Crutchfield, Theory and Problems of Social Psychology (New York:McGraw-Hill Book Company Inc., 1948), p.151.

²⁸G.W. Allport, "Attitudes," Handbook of Social Psychology, Edited by C.Murchison (Worcester:Clark University Press, 1935), pp. 798-844.

²⁹D.T. Campbell, "The Indirect Assessment of Social Attitude," Psychological Bulletin, 47(1950), 15-38.

³⁰T.M. Newcomb, Social Psychology (New York:Dryden Press; 1954), pp. 128, 221.

แม้จะมีผู้ให้คำจำกัดความของทัศนคติไว้มาก แต่ ไทรอันดิส³¹ (Triandis) สรุปว่า ทัศนคติมีความหมายที่สำคัญ 2 ประการ คือ ทัศนคติเป็นความพร้อมที่จะตอบสนอง และเป็นความสม่ำเสมอในการตอบสนองของบุคคลต่อบุคคลอื่น หรือสภาพการณ์ทางสังคม

องค์ประกอบของทัศนคติมี 3 ประการ คือ

1. ความคิด (Cognitive Component) เป็นการที่สมองของบุคคลรับรู้ และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับ ทำให้เกิดทัศนคติซึ่งแสดงออกมาในแนวคิดที่ว่า อะไรถูก หรือ อะไรผิด

2. ความรู้สึก (Affective Component) เป็นลักษณะทางอารมณ์ของบุคคล ที่คล้อยตามความคิด ถ้าบุคคลมีความคิดในทางที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งนั้น ทัศนคติจะแสดงออกในรูปของความชอบหรือไม่ชอบ พอใจหรือไม่พอใจ

3. พฤติกรรม (Behavioral Component) คือ ความพร้อมที่จะกระทำ เป็นผลเนื่องมาจากความคิดและความรู้สึก ซึ่งจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธ³²

ทัศนคติของบุคคลเกิดจาก การที่บุคคลได้มีโอกาสติดต่อกับและสัมพันธ์กับผู้อื่น หรือเกิดจากการที่บุคคลถ่ายทอดแบบอย่างของผู้อื่นมาเป็นของตน รวมทั้งการที่บุคคลพยายามสนองความต้องการของตนด้วย³³ ทัศนคติที่เกิดขึ้นนี้สามารถเปลี่ยนได้หลายประการ คือ

1. เมื่อได้รับข้อมูลใหม่ อาจได้รับจากสื่อสารมวลชน หรือบุคคลทำให้ความคิดเปลี่ยนไป และมีผลต่อพฤติกรรมด้วย

2. เมื่อได้รับประสบการณ์ตรง เช่น บุคคลที่เคยคิดว่านิโกร เป็นคนไม่ดี ต่อมา ได้มีโอกาสรู้จักกับนิโกรที่เป็นคนดี ก็จะเกิดความรู้สึกขัดแย้งกับความคิดเดิมของตน จาก

³¹ Harry C. Triandis, Attitude and Attitude Change (New York : John Wiley & Sons, Inc., 1971), pp. 6-7.

³² Ibid., p. 3.

³³ Walter B. Kalesnik, Educational Psychology Second Edition (New York : McGraw Hill Book Company Inc., 1970), pp. 484-6 .

ประสบการณ์ที่ได้รับ จะทำให้ความรู้สึกที่เคยมีต่อชวานิโกร เปลี่ยนไป และมีทัศนคติในเรื่องนี้เปลี่ยนไปด้วย

3. เมื่อถูกบังคับให้ปฏิบัติในสิ่งที่ไม่ตรงกับทัศนคติเดิมของตน การบังคับนี้อาจออกมาในลักษณะของกฎข้อบังคับ กฎหมาย บทบัญญัติ ฯ ซึ่งจะทำให้พฤติกรรมของบุคคลเปลี่ยนไป หากบุคคลมีพฤติกรรมและความรู้สึกต่างกัน ย่อมมีผลให้ทัศนคติเปลี่ยนไป

4. เพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ใหม่ที่เกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์หรือสภาพการณ์เดิมเปลี่ยนไป บุคคลจะเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อให้สอดคล้องกับเหตุการณ์ใหม่นี้ จึงทำให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนไป

✓ กล่าวคือ เมื่อองค์ประกอบส่วนหนึ่งส่วนใดของทัศนคติเปลี่ยนไป ก็จะทำให้องค์ประกอบอื่น ๆ เปลี่ยนด้วย³⁴

✓ ทฤษฎีที่อธิบายถึงการเปลี่ยนทัศนคตินั้นมีหลายทฤษฎี คือ ทฤษฎีความสอดคล้อง (Consistency Theory) ทฤษฎีการเสริมแรง (Reinforcement Theory) ทฤษฎีการตัดสินของสังคม (Social Judgement Theory)

✓ ทฤษฎีความสอดคล้องมีหลักอยู่ว่า ถ้าเกิดความขัดแย้งไม่สอดคล้อง หรือไม่สมดุลระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ของทัศนคติ คือ ความคิด ความรู้ และพฤติกรรมขึ้น ไม่ว่าจะเป็นส่วนใดก็ตาม บุคคลจะพยายามลดความขัดแย้ง ความไม่สอดคล้องหรือความไม่สมดุลให้หมดไป การกระทำดังนี้มีผลให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนไป

เฟสติงเจอร์³⁵ (Festinger, 1957) กล่าวว่า ความขัดแย้งระหว่างความคิดและความเข้าใจ จะมีผลต่อการกระทำ ความขัดแย้งนี้เกิดเมื่อได้รับเหตุการณ์ใหม่หรือข้อมูลใหม่ ซึ่งขัดแย้งกับความเชื่อ ความคิดและทัศนคติเดิมของตน บุคคลจะลดความขัดแย้งที่เกิดขึ้น โดย

³⁴ Triandis, op.cit., pp. 142-5.

³⁵ Leon Festinger, A Theory of Cognitive Dissonance

(Standford, Calif. : Standford University Press, 1965), pp. 3-5.

✓ 1. เปลี่ยนความคิดให้สอดคล้องกับพฤติกรรม เช่น นาย ก. เป็นคนติดยาหรือแต่แพทย์บอกว่ายาทำให้เกิดมะเร็ง นาย ก. เลิกสูบบุหรี่ไม่ได้ ก็จะคงพฤติกรรมเดิมไว้ แต่เปลี่ยนความคิดว่า คนที่ไม่สูบบุหรี่ก็เป็นมะเร็งได้ หรืออาจเปลี่ยนพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความคิด คือเลิกสูบบุหรี่

✓ 2. เปลี่ยนความคิดให้สัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เช่น นาย ก. ไม่อยากอยู่ภาคเหนือ แต่จำเป็นต้องอยู่ ก็จะเปลี่ยนความคิดใหม่ว่า ภาคเหนือดีกว่าภาคกลางเพราะอากาศดี

✓ 3. หาข้อมูลมาสนับสนุนความคิดและพฤติกรรมเดิมของตน

✓ 4. หลีกเลี่ยงไม่รับข้อมูลนั้น ๆ³⁶

* อเบลสัน และ โรเซนเบิร์ก³⁷ (Abelson and Rosenberg, 1958) ให้ความเห็นว่า ทักษะที่จะคงอยู่ถ้าความรู้สึกและความคิดของบุคคลสอดคล้องกัน แต่เมื่อความรู้สึกและความคิดของบุคคลไม่สอดคล้องกัน จนถึงระดับที่ทนไม่ได้ (Tolerance limit) ก็จะมีส่วนทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไป ซึ่งอาจจะเป็นการที่ความรู้สึกเปลี่ยนไปตามความคิด หรือความคิดเปลี่ยนไปตามความรู้สึกก็ได้ บุคคลจะพยายามทำให้เกิดความสอดคล้องหรือสมมูลโดย คงทัศนคติเดิมของตนไว้ใน 2 ลักษณะ คือ ไม่สนใจ ไม่รับรู้ข้อมูลใดๆ หรือเลือกรับ เฉพาะข้อมูลที่ตรงกับทัศนคติของตน นอกจากนี้ บุคคลอาจเปลี่ยนทัศนคติไปตามข้อมูลที่ได้รับ

✓ ส่วนทฤษฎีความสอดคล้องของ นิวคอมบ³⁸ (Newcomb) นั้น จะเน้นถึงความ

³⁶Chester A. Insko, Theory of Attitude Change (New York: Appleton-Century-Crofts, 1967), pp. 199, 203.

³⁷Milton J. Rosenberg, "A Structural Theory of Attitude Dynamics," The Public Opinion Quarterly, 24(1960), 319-25.

³⁸Theodore M. Newcomb, "An Approach to the Study of Communication Acts," Psychological Review, 60(1953), 393-404.

สัมพันธ์ที่บุคคลมีต่อกัน ถ้าบุคคล 2 คน หรือ 2 กลุ่มมีความสัมพันธ์กันมากเพียงใด โอกาสที่บุคคลทั้ง 2 กลุ่มจะมีทัศนคติคล้ายตามกันก็มีมากเพียงนั้น กล่าวคือ บุคคลจะเปรียบเทียบทัศนคติของตนเองกับกลุ่มเพื่อน ถ้าต่างกัน บุคคลมักจะมีทัศนคติคล้ายตามกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เข้ากับกลุ่มเพื่อนได้

2 ทัศนศึกษา เสริมแรง กล่าวว่า การเปลี่ยนทัศนคติเป็นผลเนื่องมาจากการเรียนรู้และการได้รับแรงเสริม ถ้าได้รับการเสริมแรงหรือรางวัล ทัศนคติจะเปลี่ยนไปในทางที่ดี แต่ถ้าได้รับการลงโทษ ทัศนคติจะเปลี่ยนไปในทางที่ไม่ดี³⁹

ฮอฟแลนด์, เจนีส และ เคลลี⁴⁰ (Howland, Janis and Kelley, 1953) ได้ร่วมกันศึกษาทัศนศึกษาเสริมแรงโดยยึดทัศนศึกษาเรียนรู้เป็นหลัก พบว่า ทัศนคติจะเปลี่ยนไปตามความคิดเห็น (opinion) ของบุคคล ซึ่งความคิดเห็นนี้เกิดจากการเรียนรู้และการเสริมแรง

บอสตรอม, วแลนคิส และ โรเซนบอม⁴¹ (Bostrom, Vlandis and Rosenbaum, 1961) พบว่า ทัศนคติของบุคคลจะเปลี่ยนตามข้อมูลที่ได้รับมากขึ้นถ้าได้รับรางวัลมาก จากการให้กลุ่มตัวอย่างเขียนบทความในเรื่องที่ไม่สอดคล้องกับทัศนคติเดิมของตน แล้วให้กลุ่มหนึ่งได้คะแนนเกรด A อีกกลุ่มหนึ่งได้เกรด D ปรากฏว่า กลุ่มที่ได้คะแนนเกรด A จะเปลี่ยนทัศนคติตามบทความที่ตนเขียนมากกว่ากลุ่มที่ได้คะแนนเกรด D

³⁹Triandis, op.cit., p. 94.

⁴⁰Insko. op.cit., pp. 12-3.

⁴¹R. Bostrom, J. Vlandis, and M. Rosenbaum, "Grades as Reinforcing Contingencies and Attitude Change," Journal of Educational Psychology, 52 (1961), 112-5.

ราซราน⁴² (Razran, 1940) พบว่า ทักษะคติของบุคคลสามารถเปลี่ยนไปตามสภาพการณ์ได้ คือสภาพการณ์ที่จัดให้มันเป็นเสมือนแรงเสริม บุคคลจะเปลี่ยนทัศนคติไปในทางที่ดีขึ้นภายใต้สภาพการณ์ที่ตนพึงพอใจ โดยให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคำขวัญ(slogan) จำนวนหนึ่ง ในด้านความไพเราะของภาษา ความสำเร็จในการจูงใจ และให้แสดงความคิดเห็นด้วย จากนั้นจะเสนอคำขวัญกลุ่มหนึ่งในจำนวนดังกล่าว ขณะที่กลุ่มตัวอย่างรับประทานอาหารกลางวันอย่างเอร็ดอร่อย และเสนอคำขวัญอีกกลุ่มหนึ่งในจำนวนดังกล่าวเช่นกัน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างได้รับกลิ่นอันไม่พึงพอใจ กระทำเช่นนี้ประมาณ 8 วัน แล้วให้กลุ่มตัวอย่างประเมินคำขวัญอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏว่า คำขวัญที่ได้รับขณะที่รับประทานอาหารกลางวันนั้นจะได้รับการประเมินดีให้มีความไพเราะของภาษามากขึ้น และความคิดเห็นส่วนบุคคลก็เข้าไปในทางที่ดี ส่วนคำขวัญที่เสนอให้ขณะใดกลิ่นอันไม่พึงเจานั้น จะได้รับการประเมินค่าให้มีความไพเราะลดลง

คาลวิน⁴³ (Calvin, 1962) ทดลองชมผู้ที่แต่งชุดสีแสดและนำเงินในวิทยาลัยฮอลลินส์ (Hollins) ว่าเป็นชุดที่สวยงาม ปรากฏว่าตลอดช่วงเวลาที่ทำกรทดลอง มีผู้สวมชุดสีแสดและนำเงินเพิ่มขึ้นทุกวัน การศึกษาครั้งนี้เป็นการสนับสนุนว่า การได้รับแรงเสริมมากจะมีส่วนทำให้เกิดการเปลี่ยนทัศนคติมากด้วย

จากการวิจัยข้างต้น อาจสรุปได้ว่า ความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมของบุคคลจะเปลี่ยนไป เมื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับสภาพการณ์หรือภาวะการหนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นสภาพการณ์ที่น่าพึงพอใจหรือไม่ก็ได้

การเสริมแรงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ทัศนคติเปลี่ยน แต่ทัศนคติอาจเปลี่ยนได้เช่นกันถ้าถูกขู่มังคับให้ยอมตาม หรือลงโทษ หรือให้รางวัล เพื่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่าง

⁴²G.Razran, "Conditioned Response Changes Rating and Appraising Sociopolitical Slogans," Psychological Bulletin, 37(1940), 481.

⁴³A.Calvin, "Social Reinforcement", Journal of Social Psychology, 56(1962), 15-9.

ความคิดและพฤติกรรม⁴⁴ ไคสเลอร์⁴⁵ (Kiesler, 1968) ให้ความเห็นว่า บุคคลยิ่ง
ถูกบังคับมากเท่าใด ทักษะก็ยิ่งเปลี่ยนน้อย และการถูกบังคับนี้จะมีผลต่อการเปลี่ยนพฤติ-
กรรมมากกว่าการเปลี่ยนทัศนคติ

* 3. ทฤษฎีการตัดสินใจทางสังคมมีหลักอยู่ว่า เมื่อบุคคลมีความขัดแย้งระหว่างทัศนคติ
เดิมของตนกับข้อมูลที่ได้รับใหม่แล้ว บุคคลจะนำบรรทัดฐานและค่านิยมทางสังคม มาเป็น
แนวตัดสินใจยอมรับข้อมูลนั้น ซึ่งจะมีผลให้ทัศนคติของบุคคลเปลี่ยนไป⁴⁶

/ เซอร์ฟ และ ฮอฟแลนด์⁴⁷ (Sherif and Hovland, 1961) พบว่า เมื่อ
บุคคลเกิดความขัดแย้งระหว่างทัศนคติเดิมและข้อมูลที่ได้รับใหม่ บุคคลจะนำทัศนคติและขอ
มูลนั้น ๆ มาเปรียบเทียบกัน ถ้าแหล่งข้อมูลเป็นตัวแทนของกลุ่มแล้ว บุคคลจะเกิดความ
สงสัยว่า ทัศนคติเดิมของตนคลาดเคลื่อนไปจากบรรทัดฐานของกลุ่ม และบุคคลจะยอมรับขอ
มูลใหม่ที่ได้รับ เพราะเชื่อว่าเป็นบรรทัดฐาน หรือค่านิยมของกลุ่มมากกว่าทัศนคติของตน

⁴⁴ Charles A Kiesler, Barry E. Collins, and Norman Miller, Attitude Change; A Critical Analysis of Theoretical Approaches (New York : John Wiley & Sons Inc., 1969), p. 200.

⁴⁵ C.A. Kiesler, "Commitment," Theories of Cognitive Con-
sistency : A Source Book, Edited by R. Abelson, et.al. (New York
Rand McNally, 1968), pp. 448-50.

⁴⁶ Carolyn Sherif and Muzafer Sherif, ed., Attitude, Ego
Involvement and Change (New York : John Wiley & Sons Inc., 1967), p. 107.

⁴⁷ Muzafer Sherif and Carl I. Hovland, Social Judgement :
Assimilation and Contrast Effects in Communication and Attitude
(New Haven : Yale University Press, 1961), pp. 157, 160, 167, 196.

การเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลจะมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับว่าบุคคลนั้นมีการยอมรับและการปฏิเสธมากเพียงใด ถ้ามีการยอมรับมาก และมีการปฏิเสธน้อย บุคคลนั้นก็ จะเปลี่ยนทัศนคติได้ง่าย หรือถ้าทัศนคติเดิมมีความสำคัญมาก ทัศนคติก็จะเปลี่ยนได้ยาก

* / เคลแมน⁴⁸ (Kelman, 1958) ได้ให้ความเห็นว่า ทัศนคติของบุคคลอาจเปลี่ยนได้จากการที่บุคคลยอมรับอิทธิพลของผู้อื่น และยอมปฏิบัติตาม (Compliance) เพราะต้องการให้ผู้อื่นปฏิบัติตนในสิ่งที่ตนต้องการหรือพอใจ และอาจเปลี่ยนเนื่องจากบุคคลต้องการมีพฤติกรรมเหมือนบุคคลอื่นในสังคม เพื่อที่จะติดต่อกับหรือมีความสัมพันธ์กับบุคคลอื่นได้ก็ จึงเปลี่ยนแบบ (Identification) ผู้อื่น นอกจากนี้ การที่บุคคลยอมรับอิทธิพลหรือพฤติกรรมต่าง ๆ อาจเป็นเพราะสิ่งนั้นตรงกับค่านิยมที่บุคคลมีอยู่ (Internalization)

* แมคไกวร์⁴⁹ (McGuire, 1968) ได้อธิบายขั้นตอนการเปลี่ยนทัศนคติไว้ 5 ขั้นตอนลำดับ เริ่มด้วยการที่บุคคลมีความสนใจ (Attention) ข้อมูล ซึ่งจะทำให้บุคคลพยายามทำความเข้าใจ (Comprehension) เมื่อเข้าใจแล้วจะยอมรับ (Yielding) ข้อมูลนั้น ต่อมาก็เกิดการจำได้ (Retention) และแสดงพฤติกรรม (Action) ออกมา บุคคลจะมีสิ่งเหล่านี้มากน้อยแตกต่างกันตามแต่สิ่งแวดล้อม และลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล เช่น ถ้ามีสิ่งอำนวยความสะดวกเพละเลศใจ ความสนใจในข้อมูลย่อมลดลง บุคคลอาจมีความเข้าใจน้อยเนื่องจากสติปัญญาต่ำ และในทำนองเดียวกัน บุคคลที่มีสติปัญญาสูง จะมีการยอมรับน้อย ถ้ามีข้อมูลอื่นมารบกวนก็จะจำได้น้อย และถ้าบุคคลมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ไม่มากพอ พฤติกรรมที่เป็นผลเนื่องมาจากการเปลี่ยนทัศนคติก็จะไม่ปรากฏออกมาให้เห็น

⁴⁸ Herbert C. Kelman, "Compliance, Identification and Internalization, Three Process of Attitude Change," Journal of Conflict Resolution, 2(1958), 51-60.

⁴⁹ W.J. McGuire, "Personality and Attitude Change: An Information-Processing Theory," Psychological Foundations of Attitudes. Edited by A.G. Greenward, T.C. Brock, and T.M. Ostrom (New York : Academic Press, 1968), pp. 171-96.

* ตามทฤษฎีการ เปลี่ยนทัศนคติต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า ทัศนคติของบุคคลอาจ เปลี่ยนได้จากหลายสาเหตุ เช่น ① เกิดจากความขัดแย้งหรือไม่สอดคล้องระหว่างความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรม ② เกิดจากการได้รับแรงเสริม หรือเกิดจากการปฏิบัติตามบรรทัดฐานของสังคม ดังนั้น เมื่อนิสิตที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นปีแรก และได้พบเห็นหรือประสบเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ระบบค่าขวัญ กิจกรรมเชียร์ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่ขัดกับความคิด ความรู้สึก หรือทัศนคติเดิมของตน นิสิตจะปรับตัวด้วยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น เปลี่ยนความคิด ความรู้สึก หรือพฤติกรรม เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งขึ้น สิ่งเหล่านี้จะนำมาซึ่งการ เปลี่ยนทัศนคติ ทัศนคติอาจ เปลี่ยนได้เนื่องจากนิสิตมีความประสงค์ที่จะได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลินจากกิจกรรมเชียร์ และต้องการที่จะได้รับการยอมรับจากนิสิตรุ่นพี่ ๆ จึงประพฤติปฏิบัติตามสิ่งที่ถือว่าเป็นบรรทัดฐานและค่านิยมของสังคมจุฬา หรือนิสิตอาจ เปลี่ยนความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมตามประธานเชียร์ และอนุกรรมการเชียร์ที่ตนชอบก็ได้ อาจสรุปได้ว่า นิสิตเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมเชียร์ เนื่องมาจากสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัย และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับขณะศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานข้อที่ 1 ว่า ภายหลังจากเข้าร่วมกิจกรรมในภาคต้นแล้ว ทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งในมหาวิทยาลัยที่มีต่อกิจกรรมนิตจะ เปลี่ยนไปจากเดิม

ก่อนที่นิสิตจะ เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยนั้น ย่อมมีโอกาสได้ทราบเรื่องราวภายในจุฬา ฯ เช่น ระบบการปกครองกันเอง ระบบเชียร์ กิจกรรมเชียร์ บรรยากาศในห้องประชุมเชียร์ และกิจกรรมอื่น ๆ มาแล้ว นิสิตบางคนอาจได้ทราบข้อมูลเหล่านี้ จากญาติพี่น้องที่ เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาก่อน หรืออาจทราบจากสื่อมวลชนต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ ฯ ซึ่งได้เสนอกิจกรรมต่าง ๆ ในจุฬา ฯ เสมอมา เช่น วันรับน้องใหม่ วันฟุตบอลประเพณี วันทรงคนตรี เป็นต้น นอกจากนั้น สื่อมวลชนต่าง ๆ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ยังได้มีการวิพากษ์วิจารณ์ระบบค่าขวัญ ซึ่งเป็นระบบที่นิสิตใช้ปกครองกันเองอย่างกว้างขวาง ดังนั้น ก่อนที่จะ เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นิสิตทุกคนจะมีทัศนคติต่อระบบการปกครองและกิจกรรมเชียร์มาแล้ว อาจจะเป็นไปในแนวที่ชอบ และอยากจะร่วมกิจกรรมนั้น ๆ ด้วย หรือบางคนอาจจะไม่ชอบและไม่อยากเข้าศึกษาในจุฬา ฯ เพราะไม่อยากจะประสบกับกิจกรรมดังกล่าวของมหาวิทยาลัย เมื่อนิสิต

ได้เข้าศึกษาในจุฬา ฯ และได้พบกับสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ ด้วยตนเองแล้ว คนที่เคยมีทัศนคติที่ดีหรือชอบอยู่ก่อน เมื่อได้เข้าร่วมกิจกรรมจริง ๆ ได้พบเห็นกับสภาพการณ์ต่าง ๆ ในห้องประชุม เขียวและคณะที่ตนเรียนอยู่ อาจเปลี่ยนทัศนคติเป็นไม่ชอบก็ได้ ในทำนองเดียวกันผู้ที่เคยไม่ชอบอาจเปลี่ยนทัศนคติเป็นชอบก็ได้เช่นกัน ดังนั้น การเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมของนิสิตจึงมีทิศทางในการละทิ้งทัศนคติเดิม และเกิดทัศนคติใหม่ขึ้น ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานข้อที่ 2 ว่า การเปลี่ยนทัศนคติของนิสิตต่อกิจกรรมนั้น จะมีทิศทางในการละทิ้งทัศนคติเดิม และเกิดทัศนคติใหม่

* * ในการศึกษาเรื่องการเปลี่ยนทัศนคตินั้น จะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้ด้วยคือ

1. แหล่งข้อมูล (Source) อาจเป็นบุคคล หรือสื่อมวลชนอื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เป็นต้น
2. วิธีการให้หรือเสนอข้อมูล (channel)
3. ลักษณะของข้อมูล (message)
4. ผู้รับข้อมูล (audience or listener)⁵⁰

✓ ลักษณะของแหล่งข้อมูล หรือผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้มีความสามารถ (Competence) มีความน่าเชื่อถือ (Credibility) มีเสน่ห์น่าพึงพอใจ (Attraction) มีความคุ้นเคยกับผู้รับข้อมูล (Familiarity) มีท่าทีเป็นศัตรู (Hostility) หรือเป็นผู้มีอำนาจ (Power) นั้น จะมีส่วนทำให้ผู้รับข้อมูลเปลี่ยนทัศนคติมากกว่าแหล่งข้อมูลที่คุณสมบัติตรงข้ามกับที่กล่าวมาแล้ว แมคโคร (1969) เชื่อว่า ผู้ให้ข้อมูลที่มีความสามารถจะมีอิทธิพลและความสำคัญต่อผู้รับข้อมูลมากกว่าผู้ให้ข้อมูลที่น่าไว้วางใจ ซึ่งหมายถึงผู้ที่มีบุคลิกดี มีความเป็นมิตร และมีเสน่ห์น่าพึงใจ⁵¹

⁵⁰Triandis, op.cit., p. 145.

⁵¹Ibid., pp. 168-9.

ฮอฟแลนด์ และ ไวส์⁵² (Hovland and Weiss, 1952) ได้ศึกษาอิทธิพลของ
 ผู้ให้ข้อมูล โดยให้กลุ่มตัวอย่างกลุ่มหนึ่งได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างเรือคาน้ำพลังปรมาณู
 จากประธานคณะกรรมการพลังงานปรมาณู ส่วนอีกกลุ่มหนึ่งได้รับข้อมูลเรื่องเดียวกันจาก
 จากหนังสือพิมพ์ของรัสเซีย ชื่อ Prayda พบว่า กลุ่มตัวอย่าง 35% เปลี่ยนทัศนคติตามขอ
 มูลที่ได้รับจากประธานคณะกรรมการพลังงานปรมาณู ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับข้อมูลจาก
 หนังสือพิมพ์ของรัสเซียมิได้มีการ เปลี่ยนทัศนคติแต่ประการใด การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า
ความน่าเชื่อถือ (Credibility) ของผู้ให้ข้อมูล มีผลต่อการยอมรับทัศนคติของบุคคล

ซีกัล และ อรอนสัน⁵³ (Sigall and Aronson, 1967) พบว่า เมื่อผู้ให้
 ข้อมูลทำให้ความภูมิใจของผู้รับข้อมูลลดลงแล้ว ผู้รับข้อมูลจะไม่ชอบ ไม่พึงพอใจในตัวผู้
 ให้ข้อมูลด้วย ซึ่งจะมีผลทำให้ทัศนคติเปลี่ยนไบน้อย จากการทดลองให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำ
 ถามของผู้ทดลองและได้รับคำติชมต่างกัน ต่อมาผู้ทดลองก็เสนอบทความให้กลุ่มตัวอย่าง
 ประมาณค่าความเห็นของตน ปรากฏว่า ผู้ที่ได้รับคำติชมก่อนคำชมจะ เปลี่ยนทัศนคติตามบท
 ความมากที่สุด ส่วนผู้ที่ได้รับคำชมก่อนแล้วจึงถูกติภายหลัง จะมีการ เปลี่ยนทัศนคติน้อยที่สุด
 เพราะความภูมิใจในตัวเอง และความพึงใจในผู้ให้ข้อมูลลดลง

คุณสมบัติของผู้ให้ข้อมูลที่มีอิทธิพลต่อการ เปลี่ยนทัศนคติของบุคคลนั้น นอกจากจะ
 เป็นผู้มีความสามารถ น่าเชื่อถือ มีอำนาจ มีความคุ้นเคยกันแล้ว ยังต้องขึ้นอยู่กับคุณสมบัติ
 ทางกายภาพ เช่นรูปร่างหน้าตา สำเนียงภาษา ฯลฯ และสถานะทางสังคม เช่นอายุ
 เพศ ศาสนา อาชีพ เป็นต้น ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจะต้องคำนึงถึงวิธีให้ข้อมูลด้วย คืออาจให้
 ข้อมูลกันที หรือไม่ก็เพียงกันใดกันหนึ่งเท่านั้น (one-sided Communication) วิธี

⁵²C.I. Hovland and W. Weiss, "The Influence of Source
 Credibility on Communication Effectiveness," Public Opinion
 Quarterly, 15(1952), 635-50.

⁵³H. Sigall and E. Aronson, "Affective Opinion Change Via
 the Gain-Loss Model of Interpersonal Attraction," Journal of Ex-
 perimental Social Psychology, 3(1967), 178-88.

การนี้จะได้ผลดีกับผู้มีการศึกษาน้อย หรืออาจให้ข้อมูลทั้งด้านดีและไม่ดีพร้อมกัน (two-sided communication) วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้มีการศึกษาดี⁵⁴ อาจกล่าวได้ว่า คุณสมบัติหรือคุณลักษณะของผู้ให้ข้อมูล และวิธีการให้ข้อมูลที่ต่างกันจะมีผลให้ทัศนคติของบุคคลแตกต่างกันไปด้วย

จากข้อคินี้ ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานข้อที่ 3 ว่า มีความแตกต่างกันในการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมนิสิตระหว่างนิสิตต่างคณะกัน ทั้งนี้เพราะผู้นำกิจกรรมนิสิต เช่น ประธานเชียร์ และอนุกรรมการเชียร์ ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของคำขวัญทั้งห้าของมหาวิทยาลัย ระเบียบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในการปกครองกันเอง และข้อห้ามต่าง ๆ ในขณะตลอดจนระเบียบการเชียร์ และอื่น ๆ ของแต่ละคณะย่อมมีคุณสมบัติแตกต่างกัน เช่นประธานเชียร์บางคนอาจมีรูปร่างหน้าตาดีเป็นเสน่ห์ดึงดูดใจนิตินิยม ประธานเชียร์บางคนอาจมีความสามารถในการนำกิจกรรมนิสิตดีกว่าบางคน ซึ่งจะมีผลให้นิสิตใหม่มีทัศนคติคล้อยตามข้อมูลที่ได้รับได้มากกว่าด้วย แม่วิธีการให้ข้อมูลในห้องประชุมเชียร์จะเป็นไปในลักษณะที่ให้ข้อมูลในคำดีหรือไม่ดีเพียงคำเดียว แต่ผู้นำกิจกรรมนิสิตบางคนอาจให้ข้อมูลโดยใช้การบังคับให้ท่องใหม่ปฏิบัติตาม หรือใช้วิธีการข่มขู่ให้เกิดความกลัว และผู้นำกิจกรรมนิสิตบางคนก็อาจมิได้ใช้วิธีการดังกล่าว ประสบการณ์ในห้องประชุมเชียร์เป็นประสบการณ์ที่นิสิตได้รับโดยตรง (Direct Experience) ซึ่งจะมีผลต่อนิสิตมากกว่าประสบการณ์ทางอ้อม ดังนั้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติทางค่านิยมของนิสิต

ลักษณะของผู้รับข้อมูลมีส่วนสำคัญต่อการเปลี่ยนทัศนคติ เช่น เกี่ยวกับลักษณะของผู้ให้ข้อมูล ลักษณะของผู้รับข้อมูลนี้ ได้แก่ อายุ เพศ ระดับสติปัญญา ประสบการณ์เดิม และสิ่งแวดล้อม

* ✱ เจนีส⁵⁵ (1954) พบว่า ผู้ที่มีความภูมิใจในตนเอง (self-esteem) ต่ำจะถูกชักชวนได้ง่ายกว่าผู้ที่มีความภูมิใจในตนเองสูง ความภูมิใจนี้เป็นการเห็นคุณค่าของตน

⁵⁴Insko, op.cit., pp. 34, 43, 49.

⁵⁵I.L, Janis, "Personality Correlates of Susceptibility to Persuasion," Journal of Personality, 22(1954), 504-18.

เองจากความสำนึก หรือความล้มเหลวของประสบการณ์ในอดีต และเป็นผลเนื่องมาจาก อิทธิพลทางสังคมด้วย⁵⁶

ฟรี้ดแมน⁵⁷ (Freedman, 1961) พบว่า มีความแตกต่างกันระหว่างทัศนคติของ คนที่มีระดับอายุต่างกัน เพราะคนอายุมากจะปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ น้อยกว่าคนที่มีอายุน้อย

เจนิส และ ฟิลด์⁵⁸ (Janis and Field) พบว่า ผู้หญิงจะถูกชักชวนให้มีความ เห็นคล้อยตามไ้มากกว่าผู้ชาย เช่นเดียวกัน แมคโคร⁵⁹ (1969) ซึ่งเสริมว่า ผู้หญิงถูก ชักจูงให้เปลี่ยนทัศนคติได้ง่ายกว่าผู้ชาย

การที่เพศหญิงถูกชักชวนหรือรับข้อมูลใหม่ได้ง่ายกว่าเพศชายนั้นขึ้นอยู่กับอิทธิ-

---

⁵⁶ Arthur R. Cohen, "Some Implications of Self-Esteem for Social Influence," Personality and Persuasibility, Edited by Carl I. Hovland and Irving L. Janis (New Haven : Yale University Press; 1959), pp. 102-15.

⁵⁷ M.B. Freedman, "Changes in Attitudes and Values Over Six Decades," Journal of Social Issues, 17(1961), 19-28.

⁵⁸ Irving L. Janis and Peter B. Field, "Sex Differences and Personality Factors Related to Persuasibility," Personality and Persuasibility, Edited by Carl I. Hovland and Irving L. Janis (New Haven : Yale University Press; 1959), pp. 55-9.

⁵⁹ W. J. McGuire, "The Nature of Attitudes and Attitude Change," The Handbook of Social Psychology, Edited by Gardner Lindzey & Elliot Aronson (Cambridge, Mass : Addison Wesley, 1969), pp. 234-5.

พลของวัฒนธรรมและสังคมด้วย⁶⁰ วิบูลย์ ธรรมวิทย์⁶¹ ได้ศึกษาพบว่า ในสังคมไทยนั้นเพศ เป็นตัวแปรที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้ค่านิยมและทัศนคติแตกต่างกัน เพราะสังคมไทยเชื่อว่า ผู้ชายเป็นใหญ่กว่าผู้หญิง และมีอิสระในการทำอะไร ๆ มากกว่าผู้หญิงด้วย

เกทเซลส์ และ แจคสัน⁶² (Getzels and Jackson) พบว่า ระดับสติปัญญาที่แตกต่างกันมีส่วนทำให้ทัศนคติ และความคิดเห็นของบุคคลแตกต่างกันไป ด้วย จากการทดลองให้เด็กวัยรุ่น จำนวน 449 คน ทำแบบทดสอบสติปัญญา และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ แล้วเลือกคนที่มีสติปัญญาสูง 28 คนแรก และคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ 24 คนแรก มาศึกษาว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองมีความคิดที่เหมือนกันหรือต่างกันอย่างไร มีข้อสังเกตว่า ผู้ที่มีสติปัญญาสูง จะมีความคิดสร้างสรรค์น้อย และผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์มาก จะมีสติปัญญาต่ำ ผลการวิจัยปรากฏว่า ผู้ที่มีสติปัญญาต่ำ แต่มีความคิดสร้างสรรค์มากนี้ จะมีความคิดเป็นอิสระ พร้อมทั้งจะกระทำโดยไม่คำนึงถึงระเบียบประเพณี ส่วนผู้มีสติปัญญาสูงจะมีแนวคิดอยู่ในกรอบประเพณี ไม่กล้าเสี่ยง

ฮอฟแลนด์, ลัมส์เคน และเซฟฟีลด์⁶³ (Hovland, Lumsdaine and Sheffield,

⁶⁰Triandis, op.cit., p. 128.

⁶¹Vibul Thamavit, Aspects and Facets of Thailand, Edited by V.H Siwasariyanon (Bangkok : A Public Relation Department, 1958), pp. 1 - 9.

⁶²J.W. Getzels and P.W. Jackson, "The Highly Intelligent and Highly Creative Adolescent : A Summary of Some Research Findings," Studies in Development Psychology, Edited by Charles R. Day and William D. Ward (Berkeley, Calif. : McCutchan Publishing Corporation, 1968), pp. 295-307.

⁶³C.I. Hovland, A.A. Lumsdaine, and F.D. Sheffield, Experiments on Mass Communication (Princeton : Princeton University Press), pp. 255-6.

1949) พบว่า สติปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับการถูกชักจูงโดยวิธีการโฆษณาชวนเชื่อเลย ต่อมา เจนิส และฟิลด์⁶⁴ (1959) ทำการทดลองพบว่า ระดับสติปัญญาไม่มีความสัมพันธ์กับการถูกชักชวนเช่นกัน

ไซเคิล⁶⁵ (Seidel, 1970) ได้สำรวจความแตกต่างของทัศนคติและความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางสังคมและฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน โดยเปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่อยู่ในหมู่บ้าน ซึ่งห่างไกลความเจริญและยากจน กับนักเรียนในหมู่บ้านที่มีความเจริญทุกด้าน พบว่ามีความแตกต่างระหว่างทัศนคติของเด็ก 2 หมู่บ้านนี้ในเรื่องชีวิตครอบครัว การเลือกงาน และเพื่อน การวิจัยนี้เป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่า สิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อทัศนคติและค่านิยมในสังคม

จากผลการศึกษาวิจัยดังกล่าวข้างต้น แสดงว่า เพศ อายุ สติปัญญา สิ่ง-
แวดล้อม และประสบการณ์ มีส่วนทำให้ทัศนคติ และความคิดเห็นของบุคคลแตกต่างกัน เนื่องจากนิสิตที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีทั้งเพศชายและหญิง ระดับอายุก็แตกต่างกัน ประสบการณ์เดิมก็ไม่เหมือนกัน เช่น นิสิตบางคนอาจมีญาติพี่น้องที่เคยหรือกำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บางคนไม่มี บางคนเคยร่วมกิจกรรมในโรงเรียนมาก่อน เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งแวดล้อม เช่นถิ่นที่อยู่อาศัย ฐานะทางเศรษฐกิจ ๗ รวมทั้งระดับสติปัญญา และสายวิชาที่เรียนก็ย่อมมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติของบุคคลด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานข้อ 4 ว่า การเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อกิจกรรมนิตินิจอาจแปรตาม เพศ อายุ ลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาฯ คณะและสายวิชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภูมิ-
ลำนานของโรงเรียนเดิม และประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรม

⁶⁴ Janis and Field, loc.cit.

⁶⁵ H.E. Seidel, Jr., "Attitudes, Goals, Achievements and Educational Needs of Adolescents from Two Appalachian Communities," Journal of Educational Psychology, 63(May, 1970), pp. 424-9.

จุดมุ่งหมาย เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการ เปลี่ยนทัศนคติของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะ วิศวกรรมศาสตร์ และนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีต่อกิจกรรมนิสิต ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเข้าใจเกี่ยวกับคำขวัญทั้งห้า ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คือ อาวุธ ระเบียบ ประเพณี สามัคคี และ น้ำใจ
  2. ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง
  3. การปกครองนิสิตในด้านความประพฤติ การแต่งกาย และระเบียบต่าง ๆ
  4. ระบบเชียร์กีฬา และการซ้อมเชียร์
- นอกจากนี้ ยังมีมุ่งที่จะศึกษาทิศทางในการ เปลี่ยนทัศนคติด้วย

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัยในครั้ง นี้ คือ

1. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ และนิสิต ชั้นปีที่หนึ่ง แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2516
2. กิจกรรมที่ศึกษาครอบคลุมเฉพาะ ความเข้าใจในคำขวัญทั้งห้าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่และรุ่นน้อง การปกครองของนิสิตใน ด้านความประพฤติ การแต่งกายและระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งการเชียร์กีฬา และการซ้อมเชียร์
3. ศึกษาการเปลี่ยนทัศนคติต่อกิจกรรมตามตัวแปรดังนี้ คือ เพศ อายุ ลำดับ รุ่นที่ เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะ และสายวิชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภูมิสำเนาของโรงเรียนเดิม และประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรม

สมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย มีดังนี้

1. ภายหลังจากการร่วมกิจกรรมในภาคต้นแล้ว ทักษะที่มีต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จะเปลี่ยนไปจากเดิม
2. การเปลี่ยนทักษะของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จะมีทิศทางในการละทิ้งทักษะเดิม และเกิดทักษะใหม่
3. มีความแตกต่างกันในการเปลี่ยนทักษะต่อกิจกรรมนิสิต ระหว่าง นิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์
4. การเปลี่ยนทักษะต่อกิจกรรมของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ จะแปรตาม เพศ อายุ ลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย คณะ และสาขาวิชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภูมิภาคของโรงเรียนเดิม และประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรม

ข้อตกลงเบื้องต้น

การวิจัยครั้งนี้มีข้อตกลงเบื้องต้นว่า แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถวัดทักษะของนิสิตที่มีต่อกิจกรรมได้ กลุ่มตัวอย่าง เป็นตัวแทนของประชากรนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง และจะตอบสนองต่อข้อความของแบบสอบถามตรงตามทักษะที่ เขามีอยู่จริง

คำจำกัดความเฉพาะ

1. ทักษะ ในที่นี้หมายถึงถึง ความเข้าใจในคำขวัญทั้งห้าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ความเข้าใจในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่และรุ่นน้อง ความเข้าใจในเรื่องการปกครองนิสิต ระบบเชียร์กีฬา และการชมเชียร์

2. กิจกรรม ในที่นี้หมายรวมถึง ระบบเชียร์กีฬา การซ้อมเชียร์ ความสัมพันธ์ระหว่างนิสิตรุ่นพี่กับนิสิตรุ่นน้อง การปกครองนิสิตในก้านความประพฤติ การแต่งกาย และระเบียบต่าง ๆ ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. นิสิต หมายถึง นิสิตทุกคนทั้งชายและหญิง ที่กำลังศึกษาอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. ลำดับรุ่นที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หมายถึง การที่นิสิตเป็นบุคคลรุ่นที่เท่าใดของครอบครัวของคนที่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้คำว่า "รุ่นที่ 1" หมายถึง นิสิตที่เป็นบุคคลรุ่นแรกของครอบครัวของคนที่ได้เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ "รุ่นที่ 2⁺" หมายถึง นิสิตซึ่งมีไม่บุคคลแรกในครอบครัวที่ได้เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

5. คะแนนที่สอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง คะแนนสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ห้าของนิสิตแต่ละคน ผู้วิจัยได้จัดแบ่งคะแนนนี้ของนิสิตชั้นปีที่หนึ่ง คณะวิศวกรรมศาสตร์ และ แผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ระดับกลาง และ ระดับต่ำ

คะแนนระดับสูงของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ หมายถึง คะแนนสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าของนิสิต ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

คะแนนระดับกลางของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ หมายถึง คะแนนสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าของนิสิต ที่อยู่ระหว่างคะแนนร้อยละ 70 ถึงร้อยละ 79

คะแนนระดับต่ำของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ หมายถึง คะแนนสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าของนิสิต ที่อยู่ระหว่างคะแนนร้อยละ 50 ถึงร้อยละ 69

คะแนนระดับสูงของนิสิตแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง คะแนนสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

คะแนนระดับกลางของนิสิตแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง คะแนนสอบได้ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้า ที่อยู่ระหว่างร้อยละ 60 ถึงร้อยละ

คะแนนระดับต่ำของนิสิตแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ หมายถึง คะแนนสอบไล่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ห้าของนิสิต ที่อยู่ระหว่างคะแนนร้อยละ 50 ถึง ร้อยละ 59

6. อายุ หมายถึง ระดับอายุของนิสิตชั้นปีที่หนึ่งคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ซึ่งผู้วิจัยจัดแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับอายุมาก ระดับอายุปานกลาง และระดับอายุน้อย

ระดับอายุมาก หมายถึงเพียงถึง อายุของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ตั้งแต่อายุ 20 ปีขึ้นไป

ระดับอายุปานกลาง หมายถึง อายุของนิสิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ที่อยู่ระหว่างอายุ 18 - 19 ปี

ระดับอายุต่ำ หมายถึง อายุของนิสิต คณะวิศวกรรมศาสตร์และแผนกอิสระสื่อสารมวลชนและการประชาสัมพันธ์ ที่ไม่เกิน 17 ปี

7. ภูมิฐานะของโรงเรียนเดิม หมายถึง ถิ่นที่ตั้งของโรงเรียนซึ่งนิสิตเคยเรียน ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในที่นี้ผู้วิจัยแบ่งเป็นโรงเรียนในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค

8. สายวิชาในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง สายวิชาวิทยาศาสตร์ หรือสายวิชาศิลปะ ที่นิสิตเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

9. ประสบการณ์ในการร่วมกิจกรรม หมายถึง การที่นิสิตเคยร่วมกิจกรรมของโรงเรียน ขณะที่เรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือไม่

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยคาดว่าจะได้รับประโยชน์ในค่านต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. คำนวิชาการ จะเป็นความรู้ในค่านจิตวิทยาเกี่ยวกับขบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

2. ค่านการบริหาร จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการปกครองนิสิตของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. กำนกิจกรรมนิสิต จะเป็นแนวทางในการปรับปรุง แกไข และส่งเสริม
กิจกรรมนิสิต

4. จะเป็นแนวทางในการศึกษาเกี่ยวกับ การ เปลี่ยนทัศนคติของนิสิตต่อกิจ-
กรรมนิสิตในอนาคตต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย